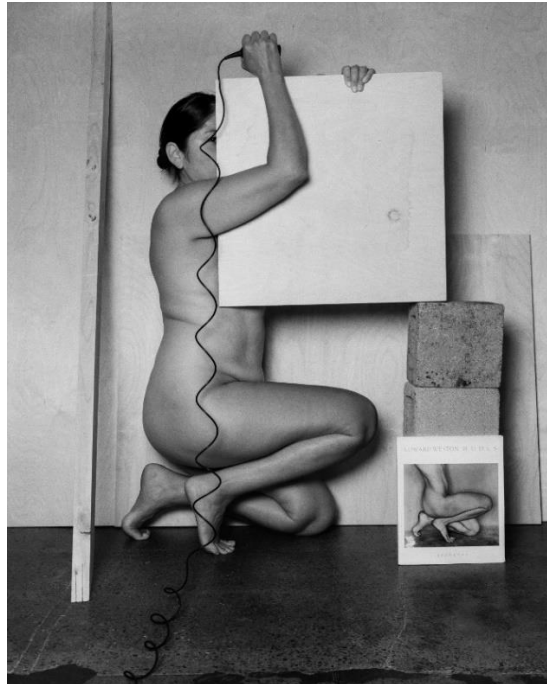

ما درون را بنگریم و حال را تن پویا به مثابه‌ی ابزار

تارا کراجناک^۱ هنرمند آمریکایی است با کار روی عکاسی، اجرا و شعر. سال ۲۰۲۰ جایزه لانگ تیلور^۲ دریافت کرد. کارهای او در مجموعه‌ی ساتر پمپیدو (پاریس)، موزه هنرهای مدرن (نیویورک)، موزه ویکتوریا و آلبرت لندن و بسیاری نگارخانه‌های دیگر از جمله در آمستردام هلند و کلن و برلین آلمان نگهداری می‌شود.

کراجناک نشسته روی زمین، با تن عریان و پاهایش را تا کرده. شکم و هیچ جای تن منقبض نیست. کابل تایمر دوربین را محکم در دست دارد. نگاه مستقیم و مطمئن و اندکی چالش‌انگیز به دوربین. این عکس سیاه و سفید یکی از مجموعه عکس‌های سال ۲۰۲۰ است با گوشه‌ی چشمی به عکس‌های عریان ادوارد وستون^۳؛ عکاس آمریکایی که تن‌های برهنه را بدون سر و یا پس‌زمینه‌های دیگر، بر اساس معیارهای زیبایی و جذابیت در غرب، به تصویر می‌کشید.

تارا کراجناک در نقش برتا واردل (مدل وستون) ۱۹۲۷-۲۰۲۰

کراجناک در مجموعه عکس‌های خود نقش دوگانه‌ی مدل و عکاس را بر عهده دارد. بر مرز سلطه بر خود و تن و سرنوشت خود، شی‌انگاری و بازنمایی می‌ایستد. با استفاده از تخته‌سلا، سنگ و پایه و به ویژه لبه‌ی اشیا، اشاره‌ی غیرمستقیم دارد به عکس‌های وستون. لبه‌هایی که در عکس‌های وستون فضای اندکی برای زن باقی می‌گذاشت. کراجناک اما همزمان در بسیاری از عکس‌هایش سر و نگاه را به وضوح آورده است. موضوع او انسان است با هستی و گوشت و خون.

کار کراجناک واکنش است با هدف. در کارگاه و بیرون آن کار می‌کند. آمیزه‌ای از متن با تصویرهای ثابت و ویدیویی و تجربه‌گری شیوه‌های گوناگون. دوربین او ابزار پژوهش است روی موضوع‌های شخصی و اجتماعی و زیر سؤال بردن و به چالش کشیدن کار همکاران. اما اهل به کارگرفتن فناوری و برنامه‌هایی چون فتوشاپ نیست. تارا کراجناک به سال ۱۹۷۹ در لیما (پرو) زاده شد. سال آغاز 'جنگ کثیف'. زوجی آمریکایی او را به فرزند پذیرفتند. کراجناک پذیرفته شده به عنوان هنرمند با پیشینه فراقومی از پرو دریافت که دوران کودکی‌ش به گونه‌ی جدایی‌ناپذیری با مسایل گسترده‌تری چون نابرابری اجتماعی-اقتصادی ارتباط دارد.

1 Tarrah Krajanak

2 Lange-Taylor Prize

3 Master Rituals II: Weston's Nudes

4 عکاس آمریکایی Edward Weston

او میراث ماندگار ساختارهای قدرت استعماری را مسئول سرکوب، محو و سلطه بر بدن‌ها و فرهنگ‌های بومی می‌داند. او از بدن 'فرانزادی' خود به عنوان ابزاری قدرت‌مند برای دخالت در تصویرهای تاریخی و نوشتن تاریخ واقعی نو استفاده می‌کند.

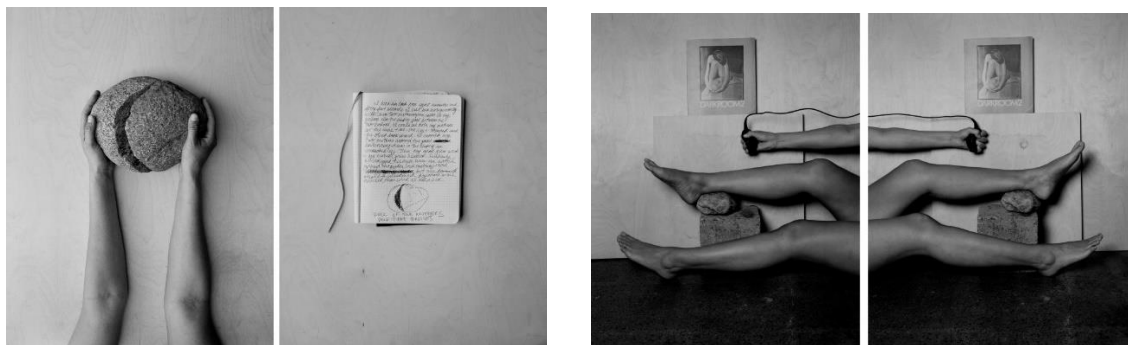
صخره‌ای از استخوان‌های بسیار، صخره‌ای که شکم را از گرما پر می‌کند (۲۰۲۰)

در عکس‌ها از مجموعه‌ی ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۳^۵ نیز همین را می‌بینیم. مجموعه‌ای که خود را سال‌ها اسیر به اصطلاح 'ژست‌های زنانه' کرده. نمونه‌هایی از مد، تکنگرایی‌های هنرمندان و مجله‌های قدیمی الفیه شلفیه. برخی از ژست‌ها ناخوشایند به نظر می‌رسند و نکته‌ی کراچناک درست همین است: تن. او در قالب ایده‌آل‌های زیبایی غربی نمی‌گنجد. اما تصویر ایده‌آل چگونه شکل می‌گیرد. ما به تن زن چگونه نگاه می‌کنیم؟ زنان خود را چگونه نشان می‌دهند؟ چگونه می‌توانیم تعریف نوینی از هنجار، معیار و قدرت به دست داده و فضا را گسترش دهیم؟ تعداد زیادی از عکس‌ها در حرکت گرفته شده‌اند: دهان باز است، دست‌ها در حال رها کردن چیزی که محکم گرفته‌اند. ایستاده با دست‌ها رو به آسمان، دراز کشیده با تن منقبض، در تنش با خود تا سر پا بایستد. تن. پویا.

عکس از خود (خویش‌نگار) از مجموعه اتاق تاریک عریان‌های وستون - ۲۰۲۰

کراجناک با تجربه‌ی شکل و حرکت و شکستن مفاهیم سلطه و شیء‌انگاری تن، به گونه‌ی غیرمستقیم اما تاثیرگذار بیننده را به واکنش، تامل و پرسشگری وامی‌دارد. فراخوانده می‌شوی که از رفتن به درون و نگرستن به خود و اهمه نداشته باشی. خود را تبدیل به ابزاری کنی برای خودت، نیاز را دریابی و در جای دشوار و ناممکن شکل مناسب روایت داستان خودت را بجویی.

نمایشگاه کارهای تارا کراجناک در موزه عکس آمستردام تا ۲۵ فوریه ۲۰۲۴ به نمایش گذاشته شد.^۶

کوشیار پارسی
۱۴ فوریه ۲۰۲۴

⁶ Shadowings: A Catalogue of Attitudes for Estranged Daughters